

היסטוריה

הוראות

בשאלון זה שני חלקים: חלק א (פרק ראשון) וחלק ב (פרק שני, פרק שלישי, פרק רביעי).

משך הזמן המוקצב לשני חלקי השאלון הוא שלוש שעות ללא הפסקה.

חלק א

א. משך הבחינה: שעה ורבע.

אם סיימתם להשיב על חלק א לפני הזמן המוקצב, יש למסור למשגיח או למשגיחה את מחברת הבחינה ואת ספר הלימוד ולקבל את חלק ב של השאלון ומחברת חדשה.
אין לחזור לחלק א לאחר מסירת מחברת הבחינה למשגיח או למשגיחה.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בחלק זה פרק אחד.

יש לענות על שאלה אחת מפרק זה.

פרק ראשון – (1×34) – סך הכול 34 נקודות.

- ג. חומר עזר מותר בשימוש: 1. ספר הלימוד שאושר בנושא **מלחמת העולם השנייה, טוטליטריות ושואה**.
הספר יכול להיות מסומן במדגש (מרקר) או בעיפרון, אך בלי הערות בכתב.
אפשר לציין תקופות או נושאים באמצעות מדבקות (סימניות) הבולטות מן הספר.
2. עותק מודפס של כותרות יחידות ההוראה "איך יכול אדם".

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

חלק א

פרק ראשון – מלחמת העולם השנייה והשואה (34 נקודות)

שימו לב: 1. בפרק זה תוכלו להיעזר בספר הלימוד שאושר בנושא **מלחמת העולם השנייה, טוטליטריות והשואה**. כמו כן תוכלו להיעזר בעותק מודפס של כותרות יחידות ההוראה "איך יכול אדם?".

2. בסעיפים שבהם יש להביא מקור מספר הלימוד, יש לכתוב את שם הספר, את שם הוצאה לאור ואת מספר העמוד שבו נמצא המקור.

ענו על אחת מן השאלות 1-3.

1. האידאולוגיה הנאצית ומימושה

- א.** בנספח לשאלה זו יש מקור ובו תרשים ששימש את אנשי האס־אס במחנות הריכוז של גרמניה הנאצית. בתרשים מוצגים טלאים שבהם סומנו האסירים לצורך זיהוי.
- הסבירו כיצד שניים מן העקרונות באידאולוגיה הנאצית באים לידי ביטוי בתרשים שבנספח.
  - מדוע השתמש המשטר הנאצי בטרור כדי לממש את האידאולוגיה שלו?
- (17 נקודות)
- ב.** בשנים 1933-1938 יישמו הנאצים את המדיניות שלהם כלפי היהודים בגרמניה **בהדרגה**.
- הציגו שני צעדים שבהם באה לידי ביטוי ההדרגה במדיניות הנאצים כלפי היהודים בגרמניה בשנים אלה.
  - הסבירו מדוע פעלו הנאצים בהדרגה.
- (17 נקודות)

2. היהודים במזרח אירופה בזמן הכיבוש הנאצי

- א. - הציגו שלושה שלבים במדיניות הנאצים כלפי יהודי פולין החל מפרוץ מלחמת העולם השנייה.
- בחרו בשניים מן השלבים שהצגתם, והסבירו גורם אחד למעבר משלב אחד לשלב שאחריו.
(14 נקודות)
- ב. לפניכם קטע מקור ובו תיעוד של דיון שהתנהל בהנהגה של תנועת הנוער "השומר הצעיר" בגטו וילנה בדצמבר 1941. חברי התנועה דנו בשאלה כיצד להיערך בעקבות הידיעות על רצח המוני של יהודים בפונאר (יער שנמצא מדרום לעיר וילנה).

אבא קובנר: כלום קיימת אפשרות של הצלה? - אם גם אכזרי הוא להשיב, חייבים אנו לתת את התשובה - לא, אין הצלה! ותשובתנו בדין שתהיה ברורה יותר: ליחידים, לעשרות ולמאות - אולי [תהיה הצלה]. לעם, למיליוני יהודים בעול הכיבוש הגרמני - אין הצלה. האם יש מוצא? - כן. מוצא קיים: מרד והתגוננות מזוינת. זהו המוצא היחיד, מוצא של כבוד לעמנו.

יעקב אנדגה: חייבים אנו לעשות את כל המאמצים כדי להציל מספר גדול ככל האפשר של חברינו. [...] מצווים אנו להתרכז, לחזק את הנהגת התנועה ולעשות הכול כדי לשמור עליה. אכן, התחנכנו לקראת עבודה והיאבקות בארץ-ישראל ולא כאן. מלחמה שם [בארץ-ישראל] - עד הניצחון. היאבקות כאן בגטו יש בה רק משום הפגנה, ולנו אין כל תמיכה. אנו כשלעצמנו חלשים וחסרי מגן. לעומת זאת רב כוחו של האויב. בתנאים אלה אין כל סיכויים להיאבקו, והוודאות שניספה [ניהרג] בה כולנו היא ריאלית בתכלית. וזו - אינה יכולה לשמש מטרה לנו כתנועה.

רוז'קה קורצ'אק: יישמד העם ותישאר הנהגת "השומר הצעיר" שיעלה בידה להינצל. ואלה [מחברי ההנהגה] שיישארו ימשיכו חייהם ואולי גם יזכו לעלות ארצה. ואני שואלת: למי מאלה שיישארו יהא העוז בידו להשיב בראש מורם לילד בארץ-ישראל שישאל "מה עשית אתה? מה עשיתם אתם, שעה שנפלו אלפים ומיליונים?" הנשיב לילד: "הצלנו את נפשותינו בלבד, חיפשנו אחר מלינות [מקומות מסתור] ונתנו להוביל אותנו כמו את האחרים למוות חסרי אונים?" סבורה אני שדווקא משום כך, לפי שקשורים היננו במידה כזו עם העם, והיישוב בארץ יקר לנו, חייבים אנו להיאבק, היאבקות על כבודו של העם, על ערכיו. [...] יהיו נא קורות עמנו אף היאבקות של גבורה, התגוננות ומלחמה על חיים, שיש להם שחר ומוות מתוך כבוד.

אדם (אדק בוראקס): איש מאלה שדיברו כאן לא ייחד את דבריו על בעיה אחת חשובה ביותר. הריני מתכוון לאחריות הקולקטיבית הרובצת על כל יהודי בגטו. כיצד אפשר במצבנו שלנו לחשוב על היאבקות, על הכנת התגוננות בנשק, שעה שגלוי וידוע לפנינו, שעלולות הן לגרום לאסון הגדול, המוחלט. והרי אין לנו כל ביטחון שעומדים אנו לאלתר [מייד] בפני חיסול מוחלט של הגטו והכחדתו הגמורה. שעה שנתחיל את פעולתנו - כלום לא נסכן את הגטו כולו? הרי לא מדובר רק בנכונותנו. אנו כשלעצמנו מוכנים - אבל הרשאים אנו ליטול על עצמנו אחריות בעד כל היהודים ולסכן את חייהם ולסייע בפועל להשמדה במקרה של כישלון?

(מעובד על פי ר' קורצ'אק, **להבות באפר**, מורשת [בית עדות על שם מרדכי אנילביץ] וספריית פועלים, 1965, עמ' 49-51)

- על פי **קטע המקור**, הציגו את הטיעון (טענה ונימוק) של שלושה מן הדוברים בדיון על השאלה כיצד יש להיערך בעקבות הרצח ההמוני של יהודים.
- בחרו במקור **מספר הלימוד**, והסבירו כיצד הוא מבסס את אחת מן הטענות שהצגתם.
(20 נקודות)

3. **מהלכי המלחמה וגורל היהודים**

א. לפניכם קטע מקור מנאום "המלחמה הכוללת" שנשא יוזף גבלס, שר התעמולה של גרמניה הנאצית, ב־18 בפברואר 1943.

סטלינגרד הייתה ועודנה קריאת האזהרה הגדולה של הגורל אל האומה הגרמנית! אומה שבכוחה לשרוד לאחר אסון שכזה ולהתגבר עליו, ואף לשאוב ממנו כוחות נוספים, היא בלתי מנוצחת. [...] כעת עלינו לקבל את הדברים כפי שהם, ולגלות וליישם את הדרכים והאמצעים להטות שוב את הכף לטובתנו. אין שום טעם לפקפק במידת החומרה של מצבנו. אינני רוצה להציג לכם תמונה כוזבת של מצבנו, שעלולה להוביל למסקנות שווא, ואולי אף תחדיר בבני האומה הגרמנית תחושה של ביטחון שווא, שלחלוטין לא יהלום את מצבנו הנוכחי.

[...] כאשר הפיהרר פקד על הצבא לתקוף במזרח ב־22 ביוני 1941, כולנו ידענו שזה עתיד להיות הקרב המכריע במאבק הכביר הזה. ידענו מה הן הסכנות ומה הם הקשיים. אבל ידענו גם שסכנות וקשיים תמיד גדלים עם הזמן, הם לעולם אינם דועכים. [...] כל עיכוב היה עלול להביא בקלות להרס הרייך ולבולשביזציה [להשתלטות הקומוניזם] כוללת של יבשת אירופה.

[...] מאז ומעולם הצהיר הבולשביזם בגלוי על מטרתו: לחולל מהפכה לא רק באירופה, אלא בעולם כולו, ולהטיל אותו אל תוך תוהו ובוהו בולשביקי. המטרה הזאת הייתה ברורה כבר מראשיתה של ברית המועצות הבולשביקית, והיא הייתה ועודנה המטרה המעשית האידיאולוגית של מדיניות הקרמלין [הנהגת ברית המועצות].

[...] מטרת הבולשביזם היא לחולל מהפכה עולמית יהודית. הם רוצים לחולל תוהו ובוהו ברייך ובאירופה, ולהשתמש בחוסר האונים ובייאוש שייווצרו כדי להקים את העריצות הקפיטליסטית הבין־לאומית שלהם במסווה בולשביקי.

למותר לציין מה תהיה משמעות הדבר עבור האומה הגרמנית. בולשביזציה של הרייך משמעה חיסול כולל של ההנהגה ושל המעמד המשכיל בציבור שלנו ודרדור הפועלים שלנו לכדי עבדים של הבולשביקים־היהודים.

[...] כעת, התעוררו בני העם, ושתפרוץ הסערה!

("עורי, האומה, ושתפרוץ הסערה", ארכיון התעמולה הגרמנית, אוניברסיטת קלווין,

תרגום מתוך: "Nation, Rise Up, and Let the Storm Break Loose",

(German Propaganda Archive, Calvin University, by R. Bytwerk

– הציגו סיבה אחת לפלישת גרמניה לברית המועצות שבאה לידי ביטוי בנאום של גבלס, והציגו סיבה נוספת שלא מוזכרת בנאום זה.

– הסבירו מדוע נשא גבלס את הנאום בשלב זה במלחמה. בססו את תשובתכם על עובדה היסטורית אחת. (18 נקודות)

ב. – הסבירו כיצד השפיע אחד מן המהלכים או הקרבות במלחמת העולם השנייה על גורל היהודים בארצות צפון אפריקה.

– בחרו במקור **מספר הלימוד** לביסוס הטענה שקורות יהודי צפון אפריקה בזמן מלחמת העולם השנייה הם חלק משואת העם היהודי, והסבירו כיצד המקור שבחרתם מבסס טענה זו. (16 נקודות)

שימו לב: לאחר שתסיימו להשיב על חלק זה, יש למסור למשגיח או למשגיחה את מחברת הבחינה, את ספר הלימוד ואת העותק שבו כותרות יחידות ההוראה "איך יכול אדם", ולקבל את חלק ב של השאלון ומחברת בחינה נוספת. אין לחזור לחלק א לאחר מסירת מחברת הבחינה למשגיח או למשגיחה.

בהצלחה!

נספח לחלק א – תרשים

(שאלה 1)

סימון אסירים במחנות הריכוז

צורת הסימון וצבעו

סימונים מיוחדים

(Bundesarchiv, Bild 146-1993-051-07, by Wikimedia Commons, ארכיון הממשלה הפדרלית של גרמניה)

פירוש הסמלים המוצגים בתרשים:

אסירים יהודים (סומנו במשולש צהוב ועליו משולש נוסף המעיד על סיבת המאסר)	▲	אסירים פוליטיים (מתנגדים למשטר הנאצי)	▼
"מחללי גזע" (יהודים שקיימו קשרים עם אריות / אריות שקיימו קשרים עם יהודים)	▲▲	אסירים פלייליים	▼
חיילי וורמאכט שפשעו או ערקו מן השירות	▲	מי שהיגרו מגרמניה לאחר עליית הנאצים לשלטון	▼
פס מעל המשולש – אסירים שנמצאים במאסר פעם נוספת	◄	"עדי יהווה" (קבוצה משיחית) וסרבני גיוס אחרים מטעמי דת	▼
עיגול מתחת למשולש – חברי פלוגת עונשין	●	הומוסקסואלים	▼
אות לטינית על המשולש מסמלת השתייכות לאומית (למשל פולני)	○	"א-סוציאלים" (אנשים שאינם תואמים את הנורמות החברתיות הנדרשות ברייך השלישי), צוענים	▼
סרט זרוע מייצג אסיר מיוחס בעל זכויות מיוחדות	◄		

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ג, 2023
מספר השאלון: 022261
נספח: לשאלה 4 (איורים)

היסטוריה

חלק ב

הוראות

- א. משך הבחינה: שעה וארבעים וחמש דקות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בחלק זה שלושה פרקים.
יש לבחור בשני פרקים ולענות על שאלה אחת מכל פרק שבחרתם
(2×33) – סך הכול 66 נקודות.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.

חלק ב

שימו לב: בחלק זה בחרו בשני פרקים, וענו על שאלה אחת מכל פרק שבחרתם.

פרק שני – לאומיות וציונות (33 נקודות)

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 4–6.

4. גורמים לצמיחת הלאומיות

- א. עיינו בנספח לשאלה זו, שבו שני איורים (1–2) המתארים את החיים באזור לונדון בשתי תקופות.
- הציגו שניים מן השינויים בחיי היום יום (בתנאי החיים) באירופה שבאים לידי ביטוי בהבדלים בין איור 1 לאיור 2.
  - הסבירו כיצד אחד מן השינויים שהצגתם השפיע על צמיחת הלאומיות באירופה במאה ה-19.
- (18 נקודות)
- ב. הסבירו את ההשפעה של שניים מן התהליכים או האירועים שהתרחשו באירופה במאה ה-19 על צמיחת התנועה הציונית.
- (15 נקודות)

5. מנהיגים ואישים בתנועות הלאומיות

- א. הציגו את המאפיינים של מנהיגי התנועות הלאומיות באירופה במאה ה-19.
- בחרו בתנועה לאומית שפעלה באחת מן הארצות האלה: יוון, פולין, איטליה, גרמניה.
- הסבירו כיצד שניים מן המאפיינים שהצגתם באים לידי ביטוי בדמותו ובפעילותו של אחד ממנהיגי התנועה הלאומית שבחרתם.
- (17 נקודות)
- ב. בחרו בשניים מן האישים שתרמו תרומה חשובה לפעילות הציונית בראשית דרכה.
- הסבירו את התרומה של כל אחד מן האישים שבחרתם. בססו את תשובתכם על עובדות היסטוריות. (16 נקודות)

6. הלאומיות – גורמים מעכבים וגורמים מסייעים

- א. הסבירו גורם אחד שסייע לתנועות הלאומיות באירופה במאבקן לעצמאות וגורם אחד שעכב אותן במאבק זה.
- (11 נקודות)
- ב. הסבירו גורם אחד שסייע להתפתחות היישוב היהודי בארץ-ישראל בשנים 1881–1914 וגורם אחד שעכב התפתחות זו.
- (11 נקודות)
- ג. הסבירו שני אינטרסים של בריטניה בפרסום הצהרת בלפור, והציגו טיעון (טענה ונימוק) אחד של המתנגדים להצהרה זו.
- (11 נקודות)

פרק שלישי – המאבק על הקמת מדינת ישראל (33 נקודות)

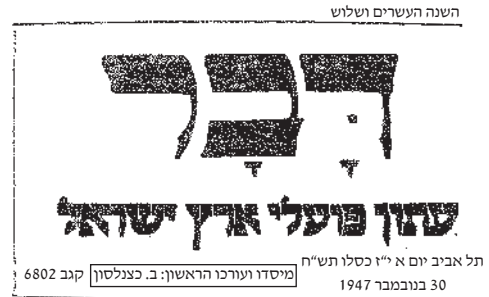
אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 7–9.

7. העברת שאלת ארץ-ישראל לאו"ם והתגובות על תוכנית החלוקה

- א. הסבירו שלושה שיקולים של בריטניה להעביר את שאלת ארץ-ישראל לדיון באו"ם. בתשובתכם התייחסו לשיקולי מדיניות פנים ולשיקולי מדיניות חוץ. (16 נקודות)
- ב. לפניכם שני קטעי מקור (1–2), ובכל אחד מהם תגובה שונה על ההחלטה שהתקבלה באו"ם בכ"ט בנובמבר 1947 בשאלת ארץ-ישראל. הציגו שני הבדלים בין התגובות, והסבירו סיבה אחת להבדלים שהצגתם. (17 נקודות)

(שימו לב: קטעי המקור בעמוד הבא.)

מקור 1 – פורסם ב־30 בנובמבר 1947, בעמוד השער של עיתון "דבר" (העיתון של ההסתדרות הכללית של העובדים ושל מפא"י, המפלגה השלטת במוסדות הלאומיים של היישוב היהודי).

מדינת היהודים קמה

לאחר היאבקות קשה וממושכת אישרה אמש האספה הכללית של האומות המאוחדות את ההצעה על הקמת מדינה יהודית במרבית שטחה של ארץ־ישראל. ברוב של 33 נגד 13 קול.
הניסיון שעשו תומכי המשלחות הערביות בשלב האחרון של הדיון באספה הכללית, להכשיל את קבלת התוכנית על ידי העלאת התביעה של חיפוש פשרה נוספת – נכשל. נכשל גם ניסיון המשלחות הערביות להציע באספה הכללית תוכנית זזה עם הצעות המיעוט בוועדת החקירה של האו"ם וכן נכשלה הצעתה של אירן לדחות את ההצעה לשבועיים.
פעולתם של נציגי הסוכנות היהודית במושב הזה היא פרשה גדולה בתולדות הארגון הדמוקרטי של העם היהודי.
העם המעונה לא ישכח את פועלם של ידידים גדולים, מחסידי אומות העולם, אשר נתגלו בתקופה האיומה ביותר וגדושת הסיכויים המרהיבים ביותר בתולדותיו, מאז גלה מעל אדמתו. יהודי ארץ־ישראל, יהודי העולם מותר להם שתהיה היום השמחה במעונם. אך אל יהיו שיכורי חג. יהיו עמוסי חובה. המבחן הגדול אך מתחיל. הוא מתחיל מהיום.
בנאמנותכם, בחלוציותכם, באמונתכם הגדולה הגעתם עד הלום. בנאמנותכם, בחלוציותכם, באמונתכם הגדולה תקימו את המדינה היהודית, מכשיר נאמן להגשמת הציונות.

(דבר, 30 בנובמבר 1947)

מקור 2 – פורסם ב־8 בדצמבר 1947, בעמוד השער של עיתון "חרות", העיתון המחתרתי של האצ"ל.

גזרו הגויים:
בירושלים ישב מושל זר. לצמיתות.
אך אלהי ציון יפר עצת גויים.
עוד עלה יעלו גבורי ישראל אל עיר־
דוד־בה־חנה וישחררוה ויחזירוה לעמה.
ירושלים, ירושלים,
אם אשכחך - תשכח ימיני!

חרות

דצמבר 1947

גליון פ"ב

כסלו תש"ח

לקראת המערכה הגורלית

עם סיום הדיון במליאת האו"ם בעניין ארץ־ישראל, הולך ומתגלה כל הטירוף הנפשע שבהסכמת הסוכנות היהודית לביתור הארץ. הסכמה זו, שבה כרוך הוויתור על 85 אחוז של אדמת המולדת, תישאר לעולמים עובדה פוליטית והיסטורית, שתתקדם בעמנו ותרדפהו בלי רחמים. אבל תוצאתה הישירה והמעשית היא: לא עלייה מוגברת ולא שלטון עברי ממש, אלא מלחמת־דמים, שתסכן את עצם קיומנו.

(חרות, דצמבר 1947)

8. הסכמה ומחלוקת ביישוב היהודי בשנים 1945–1947

- א. הציגו את הקשיים בארגון ההעפלה לארץ-ישראל בשנים 1945–1947, והסבירו מדוע הייתה הסכמה נרחבת ביישוב על המשך ההעפלה על אף קשיים אלה. (16 נקודות)
- ב. ביישוב היהודי הייתה מחלוקת בנוגע למאבק הצבאי בשלטון הבריטי. מה הייתה העמדה של כל אחד משני הצדדים במחלוקת זו, וכיצד נימק כל אחד מהם את עמדתו? (17 נקודות)

9. מלחמת העצמאות

- א. – הציגו שלושה מן הקשיים של היישוב היהודי **בשלב הראשון** של מלחמת העצמאות (מ־30 בנובמבר 1947 עד 14 במאי 1948).
- הסבירו כיצד התמודד היישוב עם אחד מן הקשיים שהצגתם. (16 נקודות)
- ב. – הציגו שניים מן היעדים של מדינות ערב **בשלב השני** של מלחמת העצמאות (מ־15 במאי 1948 עד סוף המלחמה), ותארו כיצד הן פעלו לקידום אחד מן היעדים שהצגתם.
- הציגו שניים מן היעדים של מדינת ישראל **בשלב השני** של המלחמה, ותארו כיצד היא פעלה לקידום אחד מן היעדים שהצגתם. (17 נקודות)

פרק רביעי – סוגיות נבחרות בתולדות מדינת ישראל (33 נקודות)

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 10–13.

10. עלייה וקליטה (1948–1968)

א. לפניכם מקור ובו קטעים משיר שחיבר הרב שלמה בן הרוש מהעיר צפרו (ספרו) שבמרוקו. בשיר הוא מתאר את ההחלטה לעלות לארץ-ישראל עם משפחתו ערב הקמת המדינה.

גדל החשק לעלייה / כאשר בעירנו הופיע
שליח מטעם הסוכנות / השפיע זירז אנשים בכל פינות
ועימו היה מר אבוטבול / אשר זירזנו בלי גבול
חשק הארץ בער בקרבי / עזבתי אושרי וטובי
אשתי התנגדה לעלייה / בטענה צודקת וגלויה
ביקשה אותי תן לי לנוח למרגועי / כי הינני בהיריון בחודש התשיעי
[...]

ובתחנונים ביקשה / ומצחי נחושה
התנגדתי בכל תוקף / ואין מי שישפיע או שאצבעו נוקף
כל הפצרותיה עלו בתוהו / ולא אפס מנהו
אמרתי כך גזרו מלמעלה / ואין להזדמנות זו חליפין חלילה
...

חברו עליי ראשי העיר ורבניה לאמור / חדל נא מדרך זו החל וגמור
ומה מעיק לך / ומה מפריע בעדך?
האם אין לך פרנסה בכבוד? / כי תלך ארצה סבל לעבוד
לעזוב משרה נכבדה / ושכרה בצידה
למה לך לנוד לארץ תלאות / מכתבים שמקבלים שם למופת ולאות

... עניתי להם כי שווא דבריהם;
למכור גרעינים ברחוב הינני מוכן / בחנות או על הדוכן
לעבוד בטורייה או ליטוע ארץ נשייה,
העיקר להיות בארץ האבות / חמדת לבבות.

(י' צור, "העלייה מארצות האסלאם", בתוך: צ' צמרת וח' יבלונקה [עורכים] **העשור הראשון**,
יד יצחק בן-צבי, תש"ע, עמ' 65–66)

– הסבירו **שניים** מן הגורמים לעלייה שבאים לידי ביטוי בשיר.

– על פי **מה שלמדתם**, הציגו גורם אחד נוסף לעלייה בתקופה זו.

(17 נקודות)

ב. הציגו את הקשיים של העולים בתהליך הקליטה בשנות החמישים והשישים, והסבירו כיצד **שניים** מן הקשיים שהצגתם

באו לידי ביטוי באירועי ואדי סאליב. (16 נקודות)

11. תהליך הדה־קולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם

- א. הסבירו שלושה גורמים מתחומים שונים לתהליך הדה־קולוניזציה. (12 נקודות)
- ב. הסבירו שלושה גורמים שהשפיעו על גורל היהודים בארצות האסלאם משנות הארבעים ועד סוף שנות השישים של המאה ה־20, והציגו את ההשפעה של אחד מן הגורמים שהסברתם על גורל היהודים במדינה שלמדתם עליה. (21 נקודות)

12. מלחמת ששת הימים (1967)

- א. הסבירו שלושה גורמים שהובילו לפרוץ מלחמת ששת הימים: שני גורמים שנבעו מן ההתנהלות של מדינות ערב וגורם אחד שנבע מן ההתנהלות של מדינת ישראל. (16 נקודות)
- ב. הציגו את תוצאות המלחמה, והסבירו את השפעתן על מדינת ישראל בשניים מן התחומים: החברתי, הכלכלי, הפוליטי והביטחוני. (17 נקודות)

13. מלחמת יום הכיפורים (1973)

- א. הסבירו שלושה גורמים שהובילו לפרוץ מלחמת יום הכיפורים: שני גורמים שקשורים למדינות ערב וגורם אחד שנבע מן ההתנהלות של מדינת ישראל. (16 נקודות)
- ב. הציגו את תוצאות המלחמה, והסבירו את השפעתן על מדינת ישראל בשניים מן התחומים: החברתי, הכלכלי, הפוליטי והביטחוני. (17 נקודות)

בהצלחה!

נספח לחלק ב – איורים

(שאלה 4)

איור 1: תצפית על גשר פולהאם ופאטני (אזור לונדון)
תחריט של ג'יימס רוברטס על פי איור של ז'אן שטלן, 1775

(ג' רוברטס, 'תצפית על גשר פולהאם ופאטני', מרכז ייל לאומנות בריטית, אוסף פול מלון.

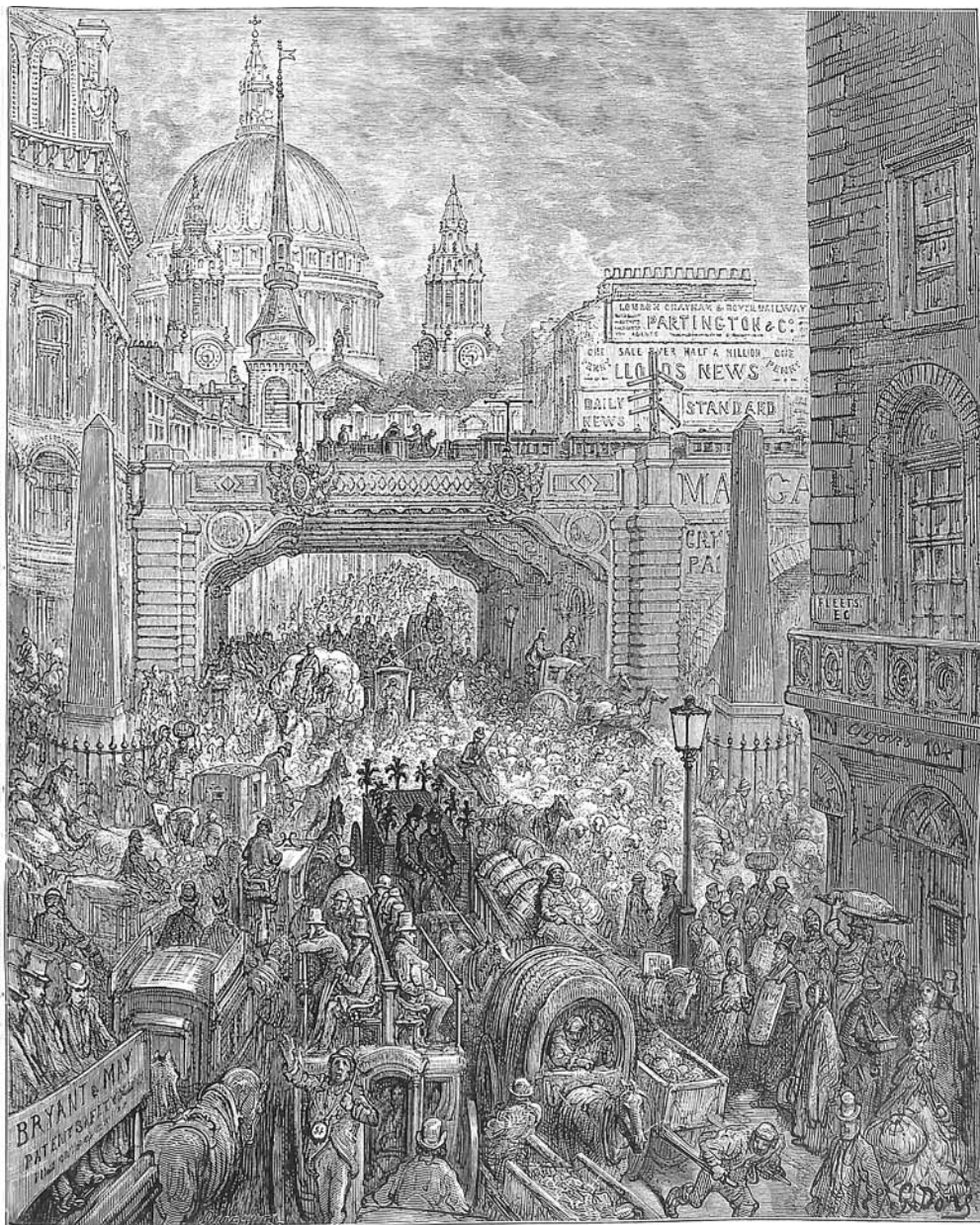
(J. Roberts, 'A View of Fulham Bridge and Putney', Yale Center for British Art, Paul Mellon Collection, B1977.14.15523

המשך נספח לחלק ב – איורים (שאלה 4)

איור 2: "גבעת לודגייט – חסימה ברחוב"

תחריט של גוסטב דורה, לונדון, 1872

(J. Blanchard & G. Doré, London: A Pilgrimage, Grant & co. 1872. עליה לרגל. ג' בלנצ'רד וג' דורה, לונדון: עליה לרגל. גראנט & קו. 1872.)